

Basiseducatie
LEERGEBIED
Maatschappijoriëntatie

Opleiding
Maatschappijoriëntatie - Cultuur
AO BE 027

Inhoud

1	Opleiding	3
1.1	Relatie opleiding – referentiekader	3
1.2	Inhoud	3
1.3	Certificering	4
1.4	Niveau	4
1.5	Duur	4
1.6	Plaats van de opleiding in basiseducatie (Raamwerk)	4
1.7	Modules	5
1.8	Leertraject	6
2	Eindtermen van de opleiding	7
2.1	Cluster 3 – Socio-culturele samenleving	7
2.2	Cluster 4 – Lerende samenleving	7
2.3	Cluster 5 – Techniek	8
2.4	Afbakening	8
3	Modules	9
3.1	Module Kunst en cultuur begrijpen (M BE 114)	9
3.1.1	Situering van de module in de opleiding	9
3.1.2	Instapvereisten voor de module	9
3.1.3	Studieduur	9
3.1.4	Eindtermen	9
3.2	Module Kennismaken met kunst en cultuur (M BE 115)	10
3.2.1	Situering van de module in de opleiding	10
3.2.2	Instapvereisten voor de module	10
3.2.3	Studieduur	10
3.2.4	Eindtermen	10
3.3	Module Kunst en cultuur beleven (M BE 116)	12
3.3.1	Situering van de module in de opleiding	12
3.3.2	Instapvereisten voor de module	12
3.3.3	Studieduur	12
3.3.4	Eindtermen	12
3.4	Module Geschiedenis (M BE G 109)	14
3.4.1	Situering van de module in de opleiding	14
3.4.2	Instapvereisten voor de module	14
3.4.3	Studieduur	14
3.4.4	Eindtermen	14
3.5	Module Culturen (M BE G 117)	16
3.5.1	Situering van de module in de opleiding	16
3.5.2	Instapvereisten voor de module	16
3.5.3	Studieduur	16
3.5.4	Eindtermen	16

1 Opleiding

1.1 Relatie opleiding – referentiekader

De opleiding Maatschappijoriëntatie Cultuur is opgebouwd aan de hand van een relevante selectie van eindtermen uit de Matrix MO (zie deel 2). Deze matrix bevat de eindtermen die werden ontwikkeld voor het leergebied Maatschappijoriëntatie in de basiseducatie. De eindtermen MO zijn gebaseerd op volgende referentiekaders:

Lager onderwijs	ET wereldoriëntatie (versie 01/09/2010)
1 ^{ste} graad so A-stroom	Vakoverschrijdende ET (versie 01/09/2010) ET geschiedenis ET aardrijkskunde ET natuurwetenschappen (versie 01/09/2010) ET techniek (versie 01/09/2010)
1 ^{ste} graad so B-stroom	OD MAVO OD natuurwetenschappen (versie 01/09/2010) OD techniek (versie 01/09/2010)

Voor de afbakening van de eindtermen voor de basiseducatie werden de descriptorelementen van de Vlaamse kwalificatiestructuur gehanteerd. Het geheel van de eindtermen van de basiseducatie situeert zich op niveau VKS 2. De afbakening van de geselecteerde eindtermen voor deze opleiding wordt zowel in deel 2 als in deel 3 weergegeven.

De opleiding Cultuur voorziet een aantal dwarsverbindingen met andere opleidingen in het leergebied Maatschappijoriëntatie in de vorm van gemeenschappelijke modules. Zo komt de module **Geschiedenis** ook als basismodule voor in de opleiding Actualiteit en geschiedenis en in de opleiding Doorstroom. De module **Culturen** is daarnaast terug te vinden bij de opleiding Doorstroom. Deze bruggetjes zijn er om cursisten te stimuleren een andere opleiding in het leergebied Maatschappijoriëntatie aan te vatten en het verband tussen de verschillende opleidingen duidelijk te maken.

1.2 Inhoud

De opleiding Cultuur is voor sommigen een eerste kennismaking met cultuur, maar kan voor anderen een verbreding van hun kennis betekenen. De kernmodule, **Kunst en cultuur begrijpen**, biedt cursisten een algemeen kader om kunst en cultuur te begrijpen. Daarnaast kiest de cursist tussen de modules **Kennismaken met kunst en cultuur** en **Kunst en cultuur beleven**. De eerste module richt zich meer op cursisten die nog niet zoveel voorkennis hebben, terwijl de andere module de voorkennis die cursisten wel al hebben verdiept. Vervolgens kiest de cursist opnieuw tussen twee modules, namelijk **Geschiedenis** en **Culturen**. Beide modules bieden ondersteunende kennis en competenties. De eerste module geeft cursisten meer historische achtergrond om cultuur te begrijpen. De andere module richt zich eerder naar cursisten die meer willen weten over de invloed van diverse culturen op kunst- en cultuuruitingen. De cursist kan door het systeem van keuzemodules het certificaat

via vier verschillende leerwegen bekomen. Deze vier mogelijkheden zijn evenwaardig. De keuzemodules verdiepen immers op twee manieren de competenties van de basismodule. De eerste manier houdt expliciet rekening met de voorkennis van de cursist, de tweede manier verbreedt de competenties van de cursist vanuit een specifieke focus.

1.3 Certificering

De opleiding leidt tot het certificaat “Maatschappijoriëntatie – Cultuur” in de basiseducatie

1.4 Niveau

Basiseducatie

1.5 Duur

120 lestijden

1.6 Plaats van de opleiding in basiseducatie (Raamwerk)

Opleiding	Code	Les-tijden	Niveau	Referentie-kader	Regle-ment-ering
Informatie- en communicatietechnologie (ICT)	AO BE 001	190	SO1	VOET ICT	
Nederlands (NT1)	AO BE 002	600	SO1		
Nederlands voor anderstaligen (NT2)	AO BE 003	480	R1		
Alfabetisering in het Nederlands voor anderstaligen (NT2 Alfa)	AO BE 004	960	R1		
Frans: opstap talen	AO BE 011	80	R1		
Frans: opstap TKO	AO BE 012	120	R1		
Engels: opstap talen	AO BE 013	80	R1		
Engels: opstap TKO	AO BE 014	120	R1		
Latijns schrift R1	AO BE 015	180	R1		
Maatschappijoriëntatie – Voortraject Ervaringsdeskundige in de Armoede en Sociale Uitsluiting (EDAS)	AO BE 016	420	SO1		
Wiskunde –	AO BE	360	BaO	Matrix	

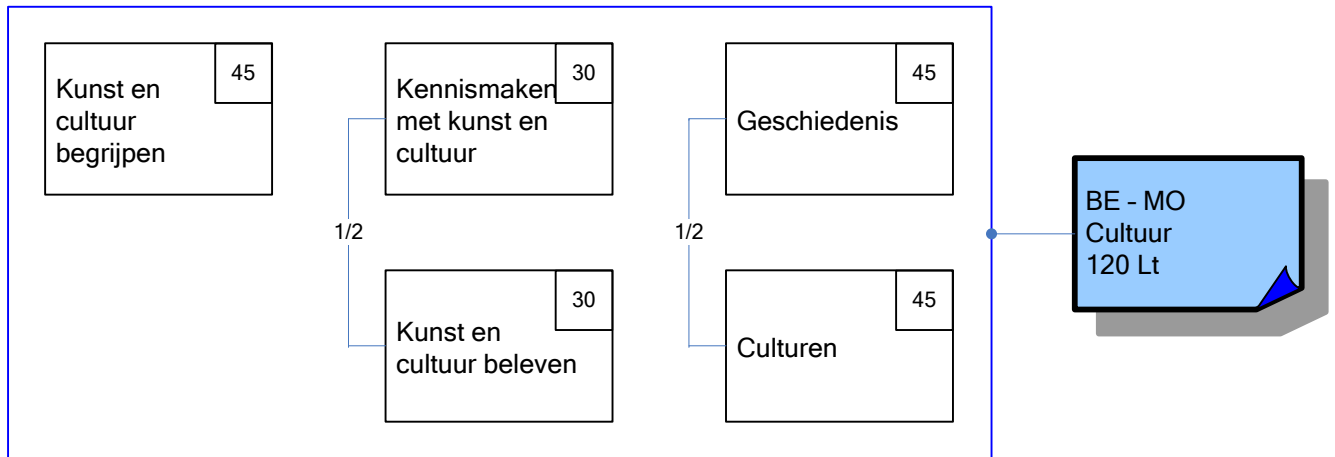
Maatschappelijk functioneren	017			Wiskunde BE	
Wiskunde – Maatschappelijk participeren	AO BE 018	450	BaO	Matrix Wiskunde BE	
Wiskunde – Doorstroom	AO BE 019	630	SO1	Matrix Wiskunde BE	
Maatschappijoriëntatie – Communicatie	AO BE 020	120	SO1	Matrix ET MO	
Maatschappijoriëntatie – Gezondheid	AO BE 021	90	SO1	Matrix ET MO	
Maatschappijoriëntatie – Mobiliteit	AO BE 022	90/105	SO1	Matrix ET MO	
Maatschappijoriëntatie – Huishouding	AO BE 023	90	SO1	Matrix ET MO	
Maatschappijoriëntatie – Techniek	AO BE 024	90	SO1	Matrix ET MO	
Maatschappijoriëntatie – Samen leven	AO BE 025	90	SO1	Matrix ET MO	
Maatschappijoriëntatie – Actualiteit en geschiedenis	AO BE 026	105	SO1	Matrix ET MO	
Maatschappijoriëntatie – Cultuur	AO BE 027	120	SO1	Matrix ET MO	
Maatschappijoriëntatie – Rechten en plichten	AO BE 028	90	SO1	Matrix ET MO	
Maatschappijoriëntatie – Omgaan met veranderingen	AO BE 029	90	SO1	Matrix ET MO	
Maatschappijoriëntatie – Levenslang en levensbreed leren	AO BE 030	90	SO1	Matrix ET MO	
Maatschappijoriëntatie – Doorstroom	AO BE 031	360	SO1	Matrix ET MO	
Maatschappijoriëntatie – Werk	AO BE 032	120	SO1	Matrix ET MO	

1.7 Modules

Naam	Code	Lestijden
Kunst en cultuur begrijpen	M BE 114	45
Kennismaken met kunst en cultuur	M BE 115	30
Kunst en cultuur beleven	M BE 116	30
Geschiedenis	M BE G 109	45
Culturen	M BE G 117	45

1.8 Leertraject

2 Eindtermen van de opleiding

2.1 Cluster 3 – Socio-culturele samenleving

	De cursist
BE 027 ET 048	gaat respectvol om met verschillen tussen mensen en levensopvattingen
BE 027 ET 052	toont aan dat verschillende perioden in de geschiedenis kenmerkende kunstuitingen hebben
BE 027 ET 053	toont aan dat verschillende culturen kenmerkende kunstuitingen hebben
BE 027 ET 054	toont aan dat cultuur een impact heeft op voelen, denken en handelen
BE 027 ET 055	toont interesse voor het cultureel erfgoed hier en elders
BE 027 ET 056	informeert zich over kunst- en cultuuruitingen en -activiteiten
BE 027 ET 057	maakt gebruik van voorzieningen, diensten en instellingen in de socio-culturele samenleving
BE 027 ET 058	geeft zijn mening over kunst- en cultuuruitingen en -activiteiten

2.2 Cluster 4 – Lerende samenleving

	De cursist
BE 027 ET 063	schenkt doelgericht aandacht
BE 027 ET 068	kiest uit gegeven informatiebronnen en -kanalen met het oog op te bereiken doelen
BE 027 ET 073	vat informatie samen voor een beter begrip en een duidelijke communicatie
BE 027 ET 089	selecteert op basis van behoeften, kwaliteiten, beperkingen en waarden een passend aanbod
BE 027 ET 091	evalueert de manier waarop hij op basis van behoeften, kwaliteiten, beperkingen en waarden een aanbod heeft geselecteerd
BE 027 ET 096	plaatst belangrijke gebeurtenissen of personen in de juiste tijdsperiode
BE 027 ET 097	situeert informatie in tijd en ruimte
BE 027 ET 098	herkent verbanden tussen verschillende domeinen van de samenleving
BE 027 ET 099	analyseert historische informatie
BE 027 ET 101	maakt onderscheid tussen een mening over een historisch of actueel feit en het feit zelf
BE 027 ET 102	illustreert dat een actuele toestand vroeger anders was en in de loop van de geschiedenis evolueerde

2.3 Cluster 5 – Techniek

	De cursist
BE 027 ET 109	illustreert dat technische realisaties evolueren en verbeteren;
BE 027 ET 129	illustreert dat techniek en samenleving elkaar beïnvloeden

2.4 Afbakening

<p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none">- informatie, concrete en rudimentaire begrippen en standaardprocedures uit het domein van de maatschappelijke geletterdheid begrijpen; <p>Vaardigheden</p> <ul style="list-style-type: none">- informatie analyseren door elementen te onderscheiden en verbanden te leggen;- een geselecteerd aantal courante procedures bij het uitvoeren van taken toepassen;- voorgeschreven strategieën aanwenden voor het oplossen van een beperkt aantal herkenbare concrete problemen.	<p>Context</p> <ul style="list-style-type: none">- handelen in een beperkt aantal vergelijkbare, eenvoudige, toegankelijke, meestal vertrouwde, courante contexten waarin een beperkt aantal factoren verandert; <p>Autonomie</p> <ul style="list-style-type: none">- met ondersteuning; <p>Verantwoordelijkheid</p> <ul style="list-style-type: none">- verantwoordelijkheid opnemen voor de gestelde handelingen.
---	--

3 Modules

3.1 **Module Kunst en cultuur begrijpen (M BE 114)**

3.1.1 *Situering van de module in de opleiding*

In de module **Kunst en cultuur begrijpen** leert de cursist dat verschillende perioden in de geschiedenis kenmerkende kunstuitingen hebben. Zo krijgt de cursist een historisch referentiekader voor het begrijpen van kunst en cultuur. Hij verbindt kunst en cultuur met belangrijke gebeurtenissen en personen in de geschiedenis. Hij leert dat cultuur een invloed heeft op voelen, denken en handelen. Een eigen mening vormen over kunst en cultuur maakt deel uit van de module. Er is daarnaast oog voor het selecteren en verwerken van informatie over kunst en cultuur. De cursist oefent het presenteren van informatie. Hij leert ten slotte in groep beslissen aan welke activiteiten hij deelneemt.

3.1.2 *Instapvereisten voor de module*

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

3.1.3 *Studieduur*

45 lestijden

3.1.4 *Eindtermen*

Module Kunst en cultuur begrijpen	M BE 114
De cursist	
toont aan dat verschillende perioden in de geschiedenis kenmerkende kunstuitingen hebben	BE 027 ET 052
toont aan dat cultuur een impact heeft op voelen, denken en handelen	BE 027 ET 054
geeft zijn mening over kunst- en cultuuruitingen en -activiteiten	BE 027 ET 058
schenkt doelgericht aandacht	BE 027 ET 063
kiest uit gegeven informatiebronnen en -kanalen met het oog op te bereiken doelen	BE 027 ET 068
vat informatie samen voor een beter begrip en een duidelijke communicatie	BE 027 ET 073
plaatst belangrijke gebeurtenissen of personen in de juiste tijdsperiode	BE 027 ET 096
situeert informatie in tijd en ruimte	BE 027 ET 097

Afbakening

<p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - informatie, concrete en rudimentaire begrippen en standaardprocedures uit het domein van de maatschappelijke geletterdheid begrijpen; <p>Vaardigheden</p> <ul style="list-style-type: none"> - informatie analyseren door elementen te onderscheiden en verbanden te leggen; - een geselecteerd aantal courante procedures bij het uitvoeren van taken toepassen; - voorgeschreven strategieën aanwenden voor het oplossen van een beperkt aantal herkenbare concrete problemen. 	<p>Context</p> <ul style="list-style-type: none"> - handelen in een beperkt aantal vergelijkbare, eenvoudige, toegankelijke, meestal vertrouwde, courante contexten waarin een beperkt aantal factoren verandert; <p>Autonomie</p> <ul style="list-style-type: none"> - met ondersteuning; <p>Verantwoordelijkheid</p> <ul style="list-style-type: none"> - verantwoordelijkheid opnemen voor de gestelde handelingen.
---	--

3.2 Module Kennismaken met kunst en cultuur (M BE 115)

3.2.1 Situering van de module in de opleiding

Het gaat in de module **Kennismaken met kunst en cultuur** over interesse tonen voor cultureel erfgoed hier en elders. De cursist informeert zich over kunst en cultuur. Hij neemt deel aan activiteiten en vormt daarover een eigen kritische mening.

3.2.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

3.2.3 Studieduur

30 lestijden

3.2.4 Eindtermen

Module Kennismaken met kunst en cultuur	M BE 115
De cursist	
toont interesse voor het cultureel erfgoed hier en elders	BE 027 ET 055
Informeert zich over kunst- en cultuuruitingen en -activiteiten	BE 027 ET 056
geeft zijn mening over kunst- en cultuuruitingen en -activiteiten	BE 027 ET 058
schenkt doelgericht aandacht	BE 027 ET 063

Afbakening

<p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none">- informatie, concrete en rudimentaire begrippen en standaardprocedures uit het domein van de maatschappelijke geletterdheid begrijpen; <p>Vaardigheden</p> <ul style="list-style-type: none">- informatie analyseren door elementen te onderscheiden en verbanden te leggen;- een geselecteerd aantal courante procedures bij het uitvoeren van taken toepassen;- voorgeschreven strategieën aanwenden voor het oplossen van een beperkt aantal herkenbare concrete problemen.	<p>Context</p> <ul style="list-style-type: none">- handelen in een beperkt aantal vergelijkbare, eenvoudige, toegankelijke, meestal vertrouwde, courante contexten waarin een beperkt aantal factoren verandert; <p>Autonomie</p> <ul style="list-style-type: none">- met ondersteuning; <p>Verantwoordelijkheid</p> <ul style="list-style-type: none">- verantwoordelijkheid opnemen voor de gestelde handelingen.
---	--

3.3 Module Kunst en cultuur beleven (M BE 116)

3.3.1 Situering van de module in de opleiding

De module **Kunst en cultuur beleven** wil cursisten aanzetten om actief deel te nemen aan culturele activiteiten. De cursist maakt gebruik van verschillende voorzieningen, diensten en instellingen en informeert zich over het aanbod aan kunst en cultuur. Hij oefent het presenteren van informatie aan anderen. Hij selecteert in groep een passend aanbod op basis van behoeften, kwaliteiten, beperkingen en waarden. Hij neemt daaraan deel en vormt er een eigen mening over. Nadien evalueert hij het geselecteerde aanbod.

3.3.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

3.3.3 Studieduur

30 lestijden

3.3.4 Eindtermen

Module Kunst en cultuur beleven	M BE 116
De cursist	
maakt gebruik van voorzieningen, diensten en instellingen in de socio-culturele samenleving	BE 027 ET 057
Geeft zijn mening over kunst- en cultuuruitingen en -activiteiten	BE 027 ET 058
selecteert op basis van behoeften, kwaliteiten, beperkingen en waarden een passend aanbod	BE 027 ET 089
evalueert de manier waarop hij op basis van behoeften, kwaliteiten, beperkingen en waarden een aanbod heeft geselecteerd	BE 027 ET 091

Afbakening	
Kennis - informatie, concrete en rudimentaire begrippen en standaardprocedures uit het domein van de maatschappelijke geletterdheid begrijpen;	Context - handelen in een beperkt aantal vergelijkbare, eenvoudige, toegankelijke, meestal vertrouwde, courante contexten waarin een beperkt aantal factoren verandert;
Vaardigheden - informatie analyseren door elementen te onderscheiden en verbanden te leggen; - een geselecteerd aantal courante procedures bij het uitvoeren van taken toepassen; - voorgeschreven strategieën aanwenden voor het oplossen van een beperkt aantal	Autonomie - met ondersteuning; Verantwoordelijkheid - verantwoordelijkheid opnemen voor de gestelde handelingen.

herkenbare concrete problemen.	
--------------------------------	--

3.4 Module Geschiedenis (M BE G 109)

3.4.1 Situering van de module in de opleiding

In de module **Geschiedenis** verwerft de cursist een historisch referentiekader. Daarbij staat kritische reflectie centraal. Hij oefent het situeren van belangrijke gebeurtenissen of personen in tijd en ruimte. Hij leert ook historische informatie te analyseren. Dat wil onder meer zeggen het verschil maken tussen een mening over een historisch of actueel feit en het feit zelf. Er is aandacht voor evolutie in de geschiedenis en verbanden tussen verschillende domeinen in de samenleving. Het gaat bijvoorbeeld over de evolutie van techniek en hoe dat de samenleving beïnvloedt.

3.4.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

3.4.3 Studieduur

45 lestijden

3.4.4 Eindtermen

Module Geschiedenis	M BE G 109
De cursist	
plaatst belangrijke gebeurtenissen of personen in de juiste tijdsperiode	BE 027 ET 096
situeert informatie in tijd en ruimte	BE 027 ET 097
herkent verbanden tussen verschillende domeinen van de samenleving	BE 027 ET 098
analyseert historische informatie	BE 027 ET 099
maakt onderscheid tussen een mening over een historisch of actueel feit en het feit zelf	BE 027 ET 101
illustreert dat een actuele toestand vroeger anders was en in de loop van de geschiedenis evolueerde	BE 027 ET 102
illustreert dat technische realisaties evolueren en verbeteren	BE 027 ET 109
illustreert dat techniek en samenleving elkaar beïnvloeden	BE 027 ET 129

Afbakening

<p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none">- informatie, concrete en rudimentaire begrippen en standaardprocedures uit het domein van de maatschappelijke geletterdheid begrijpen; <p>Vaardigheden</p> <ul style="list-style-type: none">- informatie analyseren door elementen te onderscheiden en verbanden te leggen;- een geselecteerd aantal courante procedures bij het uitvoeren van taken toepassen;- voorgeschreven strategieën aanwenden voor het oplossen van een beperkt aantal herkenbare concrete problemen.	<p>Context</p> <ul style="list-style-type: none">- handelen in een beperkt aantal vergelijkbare, eenvoudige, toegankelijke, meestal vertrouwde, courante contexten waarin een beperkt aantal factoren verandert; <p>Autonomie</p> <ul style="list-style-type: none">- met ondersteuning; <p>Verantwoordelijkheid</p> <ul style="list-style-type: none">- verantwoordelijkheid opnemen voor de gestelde handelingen.
---	--

3.5 Module Culturen (M BE G 117)

3.5.1 Situering van de module in de opleiding

Exploreren, een mening vormen en respect tonen, staat centraal in deze module over **culturen**. De cursist maakt kennis met levensopvattingen, cultureel erfgoed en kunst in verschillende culturen. Het bespreken van de multiculturele samenleving is een onderdeel van deze module. De cursist leert de invloed herkennen van cultuur op voelen, denken en handelen.

3.5.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

3.5.3 Studieduur

45 lestijden

3.5.4 Eindtermen

Module Culturen	M BE G 117
De cursist	
gaat respectvol om met verschillen tussen mensen en levensopvattingen	BE 027 ET 048
toont aan dat verschillende culturen kenmerkende kunstuitingen hebben	BE 027 ET 053
toont aan dat cultuur een impact heeft op voelen, denken en handelen	BE 027 ET 054
toont interesse voor het cultureel erfgoed hier en elders	BE 027 ET 055
informeert zich over kunst- en cultuuruitingen en -activiteiten	BE 027 ET 056
geeft zijn mening over kunst- en cultuuruitingen en -activiteiten	BE 027 ET 058

Afbakening	
<p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - informatie, concrete en rudimentaire begrippen en standaardprocedures uit het domein van de maatschappelijke geletterdheid begrijpen; <p>Vaardigheden</p> <ul style="list-style-type: none"> - informatie analyseren door elementen te onderscheiden en verbanden te leggen; - een geselecteerd aantal courante procedures bij het uitvoeren van taken toepassen; 	<p>Context</p> <ul style="list-style-type: none"> - handelen in een beperkt aantal vergelijkbare, eenvoudige, toegankelijke, meestal vertrouwde, courante contexten waarin een beperkt aantal factoren verandert; <p>Autonomie</p> <ul style="list-style-type: none"> - met ondersteuning; <p>Verantwoordelijkheid</p> <ul style="list-style-type: none"> - verantwoordelijkheid opnemen voor de gestelde handelingen.

<p>- voorgeschreven strategieën aanwenden voor het oplossen van een beperkt aantal herkenbare concrete problemen.</p>	
---	--